

**Posudek diplomové práce Terezy Štěpánové
„Galdósův román *Žebráci* jako kartografie Madridu“**

Tereza Štěpánová předložila soustředěnou studiu o pojetí prostoru Madridu v pozdním románu Benita Péreze Galdóse *Žebráci* (Misericordia, 1897). Její práce je vyzrálá po všech stránkách, počínaje jasnou kompozicí, přes systematický a dobře formulovaný výklad, po profesionální práci s odbornou literaturou.

Podstatný je promyšlený přístup, který chápe prostor města jako dominantní strukturní prvek tohoto románu. Propojuje jednotlivá místa s jednotlivými postavami z různých vrstev, což umožňuje sledovat madridské lokality v sociálním významu, topografie nabývá sociální symboliku (stejně jako emblémy Madridu na Puerta del Sol). Cenné je podle mého názoru propojování smyslu pro konkrétní detail a uvidění celku, symbolické roviny. Ulice, čtvrti, náměstí, po nichž nás autorka spolu s pohybem postav provádí, průběžně doplňuje i historickými informacemi o proměnách města a španělské společnosti v 19. století, přičemž tento historický kontext vždy propojuje s Galdósovým obrazem světa madridské chudiny a zchudlé střední vrstvy. Tereza Štěpánová se vyhnula nebezpečí ilustrativního přístupu (k němuž realistická próza svádí), má hlubší pohled na symbolický význam díla. Jednotlivá madridská místa, počínaje centrálním postavením kostela San Sebastián, prezentuje i z hlediska kompozice, obraznosti, básnických prostředků (personifikace, oxymoron, symbol). K interpretaci přispívá povědomí o literárněhistorickém kontextu, adekvátně nastíněné v úvodních pasážích o Galdósově díle, ve srovnání jeho realismu se starším kostumbrismem Mesonera Romanose, ale i průběžná pozornost k literárním žánrům a proudům.

V propojení místopisné a sociální roviny, věcných detailů a celku města, Tereza Štěpánová postihuje etický aspekt, lidský význam hlavní postavy Beniny, jejíž nenápadná dobrota a vlídné spojení s lidmi a s městem dává románu atmosféru naznačenou jeho původním názvem „misericordia“.

Ke kvalitám této diplomové práce patří kultivovaná čeština, s jasnými formulacemi a se zažitou odbornou terminologií. Pěkné jsou také překlady citátů. Ojedinelé jsou drobné jazykové nedostatky (o něj/o ně, jí/ji); u Benina jména se opakuje neobratné přivlastňování (Beniny stín apod.). K vyzrálé úrovni práce přispěla mimořádně rozsáhlá prostudovaná literatura.

Práce Terezy Štěpánové zcela splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako výbornou.

prof. Anna Housková
oponentka

20. 8. 2022